

Drastiske argumenter for å løslate drapsdømt

Selvmoordsfare og brudd på menneskerettigheter blir brukt som argumenter for å løslate den 25 år gamle kvinnen som er dømt for drap på sin tre år gamle steddatter i Trondheim.

Kvinnen, som er dømt til 11 års fengsel, sitter varetektsfengslet i Bredtveit fengsel i Oslo, mens hun venter på at Høyesterett i august skal behandle anken over Frostating lagmannsretts fellelse dom.

Oslo tingrett har nylig forlenget varetektsfengslingen med fire uker, fram til 7. juli. Denne kjennelsen er påkjært til Borgarting lagmannsrett, som nå skal veie argumentene for og imot varetektsfengsling av den drapsdømte kvinnen. (NTB)

To pågrepet etter ran i Kvalsund

Væpnet politi pågrep i går ettermiddag to menn som er sikket for å ha ranet postkontoret i Kvalsund sentrum ved 14-tiden samme dag.

Det var bare en mann som gjennomførte selve ranet, men siktelsen mot de to lyder på ran eller medvirkning til ran.

Raneren truet de ansatte med et håndvåpen og fikk med seg en ukjent sum penger. Deretter forsvant han i retning administrasjonssenteret i Kvalsund kommune som ligger i Finnmark, opplyser lensmann Gustav Kald-Olsen ved Hammerfest politistasjon.

Ingen av de ansatte kom fysisk til skade ved ranet av postkontoret som er plassert i en butikk.

Ifølge lensmannen vil politiet nå fortsette det politiovervåkingen med å sikre bevis samt avklare de to pågrepnes bevegelser før de ble tatt. (NTB)

13 og et halvt års fengsel for narkosmugling

En 46 år gammel mann ble i Oslo tingrett i går dømt til 13 år og et halvt års fengsel for smugling, forsøk på smugling og oppbevaring av store mengder narkotiske stoffer og brennevin.

Dommen er mildere enn aktors påstand på 15 år.

To av de ti øvrige tiltalte i saken ble frikjent. De øvrige åtte ble dømt til mellom 15 måneder og 12 år og et halvt års fengsel.

De dømte har ifølge dommen smuglet, forsøkt smuglet eller oppbevart rundt 70 kilo amfetamin, 7 kilo kokain, nærmere 700 kilo hasj og rundt 500 flasker brennevin. (NTB)

Åtte nye uker i varetekt

41-åringen som er dømt for å ha plassert en bombe i ekskonas bil på Åsiden i Drammen, er varetektsfengslet i åtte nye uker, melder Drammens Tidens neitutgave.

Begrunnelsen er fare for gjentakelse og hensynet til samfunnets interesse.

Mannen påkjærte kjennelsen fra Drammen tingrett på stedet. 41-åringen ble i april dømt til ti års fengsel for overlatt drapsforsøk på sin ekskone. (NTB)

Mai var skjønn og mild

Fra Kjevik i sør til Svalbard lufthavn i nord var mai både skjønn og mild i år. Meteorologene melder at det har vært varmere enn det pleier over hele landet.

I snitt var mai temperaturen 1 grad høyere enn normalt landet sett under ett. På Kjevik var det enda varmere: 11,9 grader i snitt, mot normalt 9,9, opplyser Meteorologisk institutt.

Månedsnedbøren varierer mye. På landsbasis kom det 110 prosent nedbør sammenlignet med mai-normale. Noen meteorologiske stasjoner registrerte halvparten av normal månednedbør, mens det bøttet ned på stasjoner i Oppland, Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane og Sør-Trøndelag. Lejaskog måtte tåle nesten fire ganger mainormalen. (NTB)

- Hagen bygger politisk makt

Stein Erik Hagen og Mille-Marie Treschow bruker åpenbart bryllupet til å bygge politisk makt, mener maktforsker Fredrik Engelstad.

ROBERT GJERDE

Maktstrategi. Ifølge Fredrik Engelstad, direktør ved Institutt for samfunnsforskning og en av fem medlemmer i forskergruppen bak Maktutredningen, har bryllupet til milliardærene Stein Erik Hagen og Mille-Marie Treschow to problematiske «maktstider». – Det ene er Hagens, og for så vidt Treschows, bilde

i offentligheten, imaget. Dette styrker deres posisjon i offentligheten og er som sådan en fornuftig maktstrategi. Det andre er at dette styrker spesielt Hagens posisjon og letter tilgangen til personer som han allerede har tilgang til. Forholdet til maktpersonene forsterkes til neste gang man skal ha en uformell samtale. Man «oljer maskineriet», det skapes referanser som er uheldige, sier Engelstad.

Han mener bryllupet til dagligvarekonen og skog- og steinbaronesen har et halvstatlig preg som det ikke fortjener.

I motsetning til en Siv Jensen (fr.p.) – som er invitert – og en Jon Lilletun (kr.f.) – som ikke er invitert – mener Engelstad at bryllupet

dreier seg om politikk. – Dette er åpenbart politikk. Her bygges det politiske posisjoner, sier Engelstad.

Han ville ha rådet statsminister Kjell Magne Bondevik, hvis han hadde blitt rådspurt, til å ta en sigar hjemme på Kolbotn i stedet for å gå i bryllupet.

– Bondevik, og andre sentrale politikere, har oppgaver å ivareta i forhold til folk som Hagen. Det gjør de i sine vanlige, politiske roller. Her oppstår det en rollekonflikt, som Bondevik burde ha unngått, mener Engelstad.

Seniorrådgiver Kjell Terje Ringdal i Dinamo PR mener gjestelisten til milliardærene er et kongehus verdig.

– Gjestelisten innehar en dynamikk og en frodighet som de kongelige kunne ønske seg, men ikke i stand til å by på når de feirer sine store begivenheter, sier Ringdal.

– Med alt fra polfarere, kunstnere og redaktører til de fremste maktelitene innen politikk og økonomi står Hagens og Treschows gjesteliste i en positiv kontrast til det jeg tror kongehuset er i stand til å varte opp med, sier Ringdal.

Han har et dobbelt perspektiv på bryllupet:

– På den ene siden er dette fantastisk og kjærlighetsfylt. Folk, stinne av penger, velter ut sin lykke og glede. Jeg ser Hagen, den enkle gutten fra Grefsen, som våkner opp i Milles seng, og flytter inn på god-

set. Dette er til å bli glad over, tenker jeg, og mener det, sier Ringdal, før han fortsetter:

– Men jeg ser også en kulturell krasjblending, en amerikanisme som innvaderer oss med et formspråk vi ikke liker. For mye «kommers» og for lite kjærlighet. Det kan fremstå mer som en fusjon enn ett bryllup. En manifestasjon av makt som provoserer, og som uansett er en provokasjon mot den norske nøysomhetskulturen.

Ringdal anslår at det ville ha kostet brudeparet ca. 120 millioner kroner å kjøpe seg til den spalteplassen og oppmerksomheten som mediene har brukt på bryllupet.

Se også kommentar side 8

52 år i Treschows tjeneste

– En får være fornøyd så lenge en har helsen, om en ikke har alle millionene, sier Ragnvald Kviberg. Etter 52 års «arbe' i skauen» til Treschow-familien, burde han være en lite kontroversiell gjest i helgens bryllupsfeiring.

SOLVEIG RUUD
JORONN SAGEN ENGEN
(foto)

Kroken, Lardal.

Det klirrer i sauebeller. Ragnvald Kviberg tar seg en pause fra steinplukking på en av de mange skogsbilveiene til dagens brud. Han tar frem termosen. Litt kokende vann, et par teskjeer Nescafé. Omgitt av støkrene og fuglesang er livet skjønt en fin sommerdag.

Vedlikehold av veier er vanlig sommerarbeid for de få skogsarbeiderne som fortsatt er ansatt i Fritzøe skoger. Med krafse og rive farer Kviberg over noen av de 700 kilometerne med skogsbilveier som snor seg gjennom Treschow-familiens enorme skogsarealer. Få kjenner Mille-Marie Treschows innerste kroker, daler, grantrær, myrhøl, og grøftkanter bedre enn Kviberg.

– Jeg begynte i 1952, med tømmerfløting. Da var jeg fjorten. I mai-juni var det fløting. Det var noe vi nærmest var pålagt, sier han og tar en slurk av kaffen.

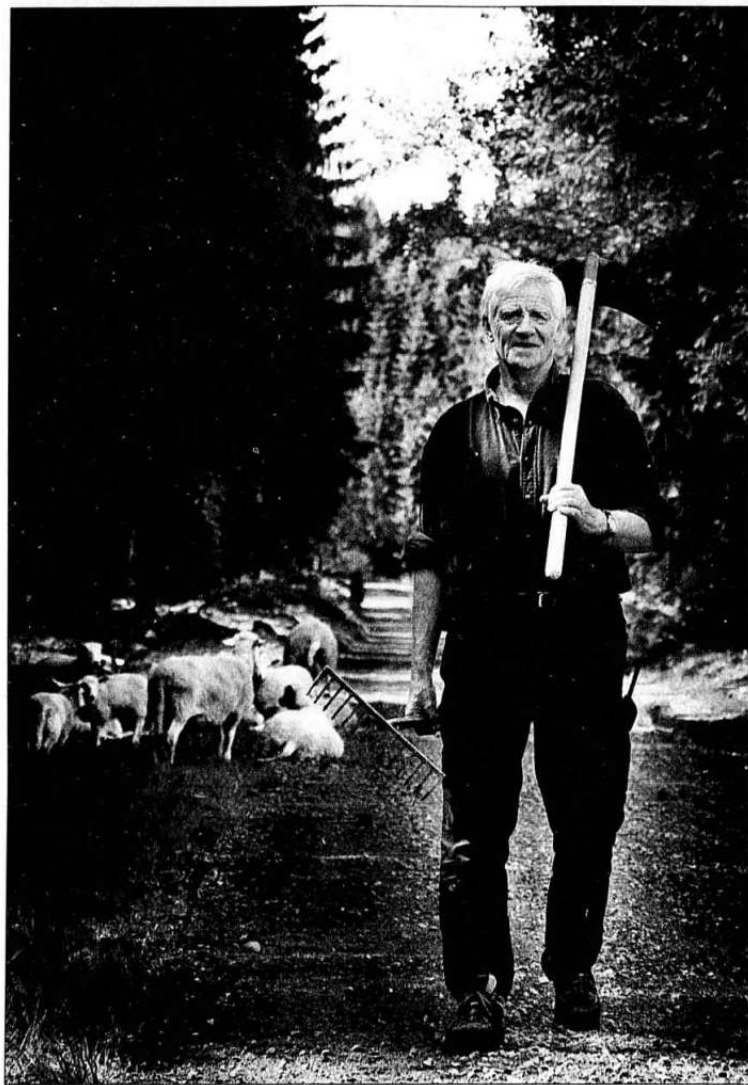
Tøft arbeide

Mange av de mødrene som ennå husker hvordan det var å se sønner og ektefeller balansere på rullende floker av tømmerstokker i frådende vårelver, grusser ennå ved tanken. Arbeid med sag og øks kunne være farlig nok. Traktor, hoppende vinsjveiere og motorsag likeså. Kviberg innrømmer å ha sett litt av hvert «oppi skauen» – mer enn den gamle brukseieren fikk med seg. For han var knapt å se i skogen. Unntaket var under elgjakten.

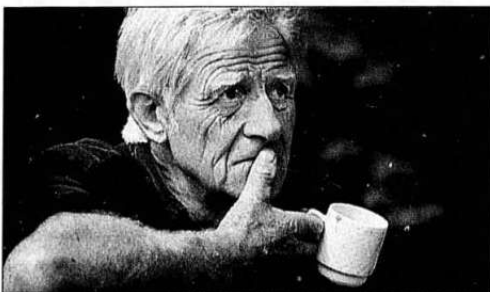
– Han var en fantastisk jeger – jaktet over hele verden, sier Kviberg om Mille-Marie Treschows far: Brukseier Gerhard Aage Treschow, sønn av godseier Fritz Michael Treschow. Hans far igjen var kammerherre cand. jur. Peter Oluf Brønsted Treschow.

Kvibergs slekt har ikke slike titler. Faren var skogsarbeider. Bestefaren var skogsarbeider. Begge med over 50 års fartstid hver hos Treschow. Når Kviberg blir 67 i februar, kan han skryte av nesten 53 års jobbting i skogen. Nesten ingen holder ut så lenge.

– Før, da det var lov å tenne opp bål, kokte vi kaff'n i skauen, bemerkter Kviberg. En forkovst syrinbusk i utkanten av rasteplassen vitner om at det har vært en boplass der vi sitter. Kviberg, som har vært aktiv i historielaget, forteller at vi sitter på grunnen til gamle Borgen gård. Den ble kjøpt opp av grevskapet i Larvik på 16-1700-tallet – lenge før Treschow-familien overtok Fritzøe Skoger og fortsatte med oppkjøp av skog som

Tro tjener. Med krafse og rive får Ragnvald Kviberg (66) gjort mye på Mille-Marie Treschows mange skogsbilveier. Om vinteren byttes redskapene ut med tømmeraks, motorsag og traktor.

«Det var Gud, kongen og godseieren. Men jeg tror godseieren sto høyere enn de to andre. Han sørga for mat, arbe' og litt fortjeneste»

Ragnvald Kviberg

mange bønder motvillig måtte gi slipp på. Dagens brud er eneier til store, sammenhengende skogsområder som strekker seg fra Larvik og Skien til Kongsberg.

Kviberg «har'te no' gærnt å si» om arbeidsgiverfamilien sin. Han skryter av «Mille-Marie som har kosta fagbrev på nesten alle, og snudd opp ned på mye». Dagens skogsarbeider har en mye friere og langt mer selvstendig stilling enn før. De mer eller mindre forfattede «skaufutøne» som før kjørte rundt og sjefet på vegne av eierne i Fritzøe-hus tilhører tidligere tider. Nå er det til og med innført time løn. Akkorden kunne nemlig være så ymse.

Om brukseieren blir ordbrukt noe knappere. – Ikke for å si noe gærnt om brukseieren, men for ham var «arbeidsgjalt arbeidsgjalt og itno' mer enn det». Slik

føler i alle fall jeg det, sier Kviberg som ifølge ryktene er en av dem som har lånt flest bøker på biblioteket i Svarstad. Brukseierens far, den gamle godseieren, ble imidlertid sett på som en gud av de gamle den gang Kviberg vokste opp, da «praktisk talt alle mannløskene her opppe i Kroken» jobbet for Treschow.

– Det var Gud, kongen og godseieren. Men jeg tror godseieren sto høyere enn de to andre. Han sørga for mat, arbe' og litt fortjeneste.

Sikret arbeidskraft

Den gang Mille-Marie Treschows familie eide små rødmalte plasser rundt omkring i hele «riket», ble disse bebodd av skogsarbeidere, som fikk forpakte jorden.

– Slik sikret de seg arbeidskraft. Jord- og husleien var billig, men de tjente «fan-

FRITZØEHUS

■ Ble bygget av Michael Treschow i perioden 1861-63 etter tegning av arkitekt Jacob Wilhelm Nord. Godset er siden blitt utvidet flere ganger.

■ Den samlede gulvflaten er på 2302 kvm, inklusive tjenerfløy, garasje og andre lokaler.

■ Godset inneholder totalt 75 værelser, foruten 21 kjellerrom.

■ I borggården står bl.a. en vannfontene og en skulptur av en bjørn, laget av Anne Grimdalen.

■ I dag bor eieren, Mille-Marie Treschow i en del av «slottet» er representasjonslokaler.

■ Fritzøeparken er totalt på ca. 1700 mål. Parken ble beplantet på 1860-tallet, og hagen er bygget etter engelsk mønster. I parken ligger det bl.a. en kunstig dam hvor det er fisk og ender. Kilde: www.larviksguiden.no

ken ingenting i skauen – snaut nok til skråbakk», glipper det ut av Kviberg, som minnes tider der skogsarbeiderne tjente 2 kroner timen, mens skogseierne fikk 40 kroner pr kubikk tømmer. Da kunne Treschow lønne en mann i to dager og godt og vel det – på ett til to grantrær! Kvibergs rødmalte hus var også eid av Treschow. Han fikk til slutt kjøpt det i 1987. Og i 2002 fikk han forlenget tomt med 3,5 mål – en gave fra Mille-Marie, som han kaller henne, som takk for 50 års innsats.

Det går med noen kubikk skog til å finansiere dagens bryllupsfeiring. Kviberg og kona er invitert til morgendagens mottagelse. Finstasen er klar. Hvis han vil, kan han dekorere dressen – med Norges Vels medalje eller med Kongens fortjenestemedalje.

HER ER NOEN AV GJESTENE

Kjell Magne Bondevik

Per-Kristian Foss

Ansgar Gabrielsen

Børge Brende

Siv Jensen

Johan H. Andresen

Celina Midelfart

Harald Stanghelle

Christen Sveaas

Carl Otto Løvenskiold

Wenche Foss

Fabian Stang

Erling Kagge

Per Ung

Elena Engelsen

Ola Mæle

«Utdringslag» i Spektrum

Stein Erik Hagen og ni venner uten slips valgte intime Spektrum for brudgommens «utdringslag», i virkeligheten en sushi-middag på scenen. Benket rundt et langbord, med to lyskroner utlånt fra operasalen, tilsatt klingende toner fra et 40-talls medlemmer av Sagenes Janitsjarorkester, nøt de ti privilegerte

sushi, øl, vin og sake fra klokken 19 til en halvtime over midnatt.

Bilant de tilstedeværende var angivelig både film-mannen Petter Skavlan og tobakkkongen Johan Andreassen.

– Det beste var at vi klarte å lure pressen, forteller Fabian Stang, en av kveldens gjester. – Vi startet kvelden

på Valkyrien med en øl. Etter ytterligere noen stopp gikk vi til bords i Spektrum og det som skulle vise seg å bli en svært hyggelig aften.

Hele Spektrum, med tusenvis av tomme tilskuerplasser, ble stilt gratis til disposisjon for gjestene. Det spørs om aftenen hadde blitt like hyggelig med en utsoilgt sal.

TRESCHOW-SLEKTEN PÅ FRITZØE

1540: Jernskjeggslakten – dansk adelsfamilie fra Tyskland

1540-1570: Iver Jensen Jernskjegg

1570-1616: Ivers yngste sønn Peder Iverssen Jernskjegg overtar

1616-1623: Peders datter Emerense Pedersdatter arver eiendommene etter sin far og eier dem sammen med sin ektefelle, den danske adelsmannen Klaus Brockenhuus

1623-1670: Lange-familien

1623-1643: Gunde Lange

1643-1653: Nils Lange

1653-1654: Margrethe Lange

1654-1670: Ove og Anna Margrethe Lange

1670: Lange blir tvunget til å selge den til Ulrik Frederik Gyldenløve

1671-1805: Danske grever

1671: Fritzøe-eiendommene gikk inn i Laurvigen grevskap

1671-1704: Ulrik Frederik Gyldenløve

1704-1754: Ferdinand Anton Dannekiold-Laurvig

1762-1783: Christian Conrad Dannekiold-Laurvig

1783-1785: Arvetvist

1785-1791: Christian Ahlefeldt-Laurvig

1791-1805: Fredrik Ahlefeldt-Laurvig

1805-1817: Danske kong Frederik 6

1817-1835: Konsortium av Larvikfolk

– Mathias og Johan Fredrik Sartz, Børre Gether og Michael Falch

1835: Treschow-slekten overtar på Fritzøe

1835: Geheimekonferensråd Willum Frederik Treschow

1854-1854: Etatsråd Frederik Wilhelm Treschow

1854-1873: Kammerherre Michael Treschow

1873-1904: Kammerjunker Frederik Wilhelm Treschow

1904-1952: Godseier Fritz Michael Treschow

1952-1987: Brukseier Gerhard Aage Treschow

1987: Godseier Mille-Marie Treschow som er den nåværende eier av Fritzøe.

Fortsatt fengsling for Eidskog-siktet

Eidsivating lagmannsrett har forkastet kjeremålet fra den 39 år gamle kvinnen som er sikket for drapet på 80 år gamle Rolf Mengkroken i Eidskog sist helg. Dermed må hun fortsatt sitte fengslet.

Kvinnen ble pågrepet mandag. Hun er sikket for forsøtt drap eller medvirkning til det. Tirsdag ble hun varetektsfengslet i fire uker. Hun påkjærte kjennelsen, men det førte altså ikke fram. Mengkroken ble drept av stump vold mot hodet i sitt eget hjem søndag. Den siktete kvinnen benekter enhver befatning med drapet. (NTB)

Avgjør ny grunnlovsparagraf

Fr.p. avgjør om vi får en ny og utvidet grunnlovsparagraf om yttringsfriheten.

GUNNAR MAGNUS

Grunnlovsforslag krever to tredjedels flertall for å bli vedtatt. Dermed er det ikke tilstrekkelig at Regjeringens forslag får støtte fra SV. Men Fr.p.-formann Carl I. Hagen åpner muligheten for at Fr.p. kan komme til å stemme subsidiært for dette forslaget.

Hagen sier at partiet vil søke råd hos folket, for å høre om de mener Regjeringens forslag til ny grunnlovsparagraf er bedre enn gjeldende paragraf 100.

Hvis Fr.p. konkluderer med at Regjeringens forslag er bedre, vil partiet stemme subsidiært for dette.

Primært går Fr.p. sammen med Ap. om å støtte et annet forslag til ny paragraf 100: det som ble lansert av yttringsfrihetskommissjonen for noen år siden. Men dette forslaget vil bli nedstemt når saken kommer til votering i slutten av september.

Ap. har ennå ikke tatt standpunkt til hvorvidt partiet vil stemme subsidiært for Regjeringens forslag. Partiets talsmann Kjell Engbretnes tviler imidlertid på at det kommer til å skje.

Begge forslagene er relativt likelydende på flere punkter. Begge åpner f.eks. med å fastslå at «Ytringsfrihet bør finne Sted.» I gjeldende grunnlov heter det at «Trykkefrihet bør finne Sted.» (Språket i Grunnloven følger en norm fra 1800-tallet.)

Begge åpner også for visse unntak fra prinsippet om yttringsfrihet. Kommissjonen fremholder at dette må presiseres i lov. Den vil ha med en passus om at ingen kan holdes rettslig ansvarlig for en usann påstand, dersom denne er fremsatt i aktsom god tro.

Kommissjonen går dessuten inn for at brevsensur bare kan iverksettes i anstalter eller etter domstolens tillatelse. Dessuten begrenser den muligheten til forhåndssensur til å gjelde beskyttelse av barn og ungdom mot skadelig påvirkning fra film eller video.

Luftfri

propangass

Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap (DSB) ble i går varslet om at feildistribuert luftfri propangass kan være å finne på det norske markedet. Propangass tilsettes lukt for å gjøre det lettere å oppdage eventuelle lekkasjer fra gassbeholdere. DSB ber derfor alle som bruker propangass å være ekstra oppmerksomme på eventuelle lekkasjer. (NTB)